СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СВЕТИ СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЙ”
гр. Завет, общ. Завет, обл. Разград, ул. „Кирил и Методий” № 34
GSM 0878684402 –директор, GSM 0879835894 – заместник-директор,
GSM 0876207330 – счетоводител, GSM 0879835895 – ЗАС
e-mail: info-1701101@edu.mon.bg

МЕРКИ

ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ГРАМОТНОСТТА НА УЧЕНИЦИТЕ В СРЕДНО УЧИЛИЩЕ ”СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ” – ГР. ЗАВЕТ, УЧЕБНА 2025/2026 ГОДИНА

Настоящите Мерки са приети на Педагогически съвет с Протокол № 14./11.09.2025г.

I. Общи положения

Грамотността представлява способността на човека да разпознава, разбира, създава и обменя информация в различни житейски и обществени контексти, както и да прилага придобитите умения за постигане на лични и професионални цели. Тя е резултат от непрекъснат процес на учене и развитие.

Функционалната грамотност се изгражда постепенно – от началния етап, чрез прогимназиалното обучение, до гимназиалната степен, където следва да бъде напълно усвоена.

Началното образование има ключово значение за изграждането на основни умения по четене, писане и разбиране, които са фундаментални за последващото обучение и ефективното общуване в ежедневието.

Преходът между началния и прогимназиалния етап изисква тясно сътрудничество между педагогическите специалисти с цел надграждане на придобитите умения и прилагане на индивидуален подход към всеки ученик.

В гимназиалната степен грамотността е тясно свързана с развитието на технологиите и професионалната ориентация. Непрекъснатото образование и придобиването на нови компетентности са необходими за успешна социална и професионална реализация.

Съвременната образователна среда и навлизането на дигитални технологии изискват адаптиране на обучението по всички предмети. Това предполага непрекъснато повишаване на квалификацията на учителите и интегриране на информационни технологии в учебния процес.

Семейството има съществена роля в развитието на потенциала на учениците. Поради това училището следва да ангажира родителите в образователния процес и да насочи вниманието им към постиганите резултати и ефективните начини на учене.

II. Нормативни основания за разработване на мерките

Мерките за повишаване на грамотността в СУ „Св. св. Кирил и Методий“ – гр. Завет, са разработени в съответствие с Плана за действие за периода 2025-2027 година към Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030), ЗПУО и училищните стратегически документи за развитие и превенция на отпадането от образователната система.

III. Основни цели[1]

1. Преодоляване на социалните, икономическите и други пречки за достъп до образование.
2. Ранно идентифициране на затруднения.
3. Разработване на програми и ресурси за целенасочена подкрепа на ученици с ниски резултати.

[1] Предложените мерки в настоящия документ, са съобразени с целите, посочени в нормативните документи, както и с отчетените резултати от предприетите Мерки за повишаване на грамотността, в края на предходната учебна година.

4. Осигуряване на необходимата подкрепа за учениците със специални образователни потребности.
5. Повишаване на мотивацията за четене и учене.
6. Въвеждане на иновации в учебния процес и в средата на училището.
7. Използване на дигитални ресурси и образователни платформи.
8. Въвеждане (при нужда) на адаптирани подходи за ученици, за които българският език не е майчин и имат обучителни затруднения или ученици, придошли от чужбина.
9. Стимули за участие и напредък (награждаване, изложби, представяне на творби).
10. Усъвършенстване на уменията и компетентностите на учителите, в съответствие с новите им роли в образованието.
11. Осигуряване на възможност за практическо прилагане на придобитите знания и умения.
12. Изграждане на устойчиви и ефективни училищни общности и партньорства с родители и местната общност.

IV. Очаквани резултати

1. Повишаване нивото на емоционалната, дигиталната и функционалната грамотност.
2. Намаляване броя на изоставащите ученици и повишаване на мотивацията и уменията за самостоятелно учене.
3. Активно родителско участие.

V. Мониторинг и оценяване:

1. Анализ на диагностичните тестове
2. Наблюдение и отчет на учителите
3. Годишен доклад с обобщени резултати

МЕРКИ

Цел	Мерки	Индикатори за изпълнение	Отговорник	Срок на изпълнение
Преодоляване на социалните, икономическите и други пречки за достъп до образование	• Осигуряване на безплатни учебници, помагала и ученически комплекти, със съдействието на ръководството на училището и организиране на доброволчески дарителски кампании за осигуряване на	• Брой деца в нужда, получили необходимите пособия	Класни ръководители, УС, училищното ръководство	Месец септември

	ученически пособия и материали за социално слаби ученици. • Включване в ГЦОУД (за учениците 1–7 клас), осигуряване на безплатно обедно хранене за сираци и полусираци. • Осигуряване на транспорт за учениците, живеещи в други населени места.	• Брой деца, с осигурено обедно хранене. • Брой ученици, на които им е осигурен транспорт.	Класни ръководители, учители ГЦОУД, училищната ръководство Класни ръководители, училищното ръководство	Учебна 2025/2026г. Месец септември
Ранно идентифициране на затруднения	• Провеждане на входяща, текуща и изходяща диагностика за навременно диагностициране на образователните дефицити и периодично проследяване на напредъка – чрез различни инструменти за диагностика. • Работа със специалисти – ресурсен учител, психолог.	• Проведени диагностики – резултати • Брой ученици, работили със съответния специалист – резултати	Всички учители Класни ръководители, учители по предмети, ресурсен учител, психолог	Учебна 2025/2026г. Учебна 2025/2026г.
Разработване на програми и ресурси за целенасочена подкрепа на ученици с ниски резултати	• Изготвяне на индивидуални планове/планове за обща подкрепа, за работа с учениците с трудности, за овладяване на ключови компетентности и за работа в консултативните часове за изоставащи ученици. • Работа по проекти и НП, насочени към преодоляване на обучителните затруднения.	• Брой подкрепени ученици – резултати • Брой ученици, включени в НП и проекти – резултати • Брой проведени	Класни ръководители, учители по предмети, ресурсен учител Учители по предмети	Учебна 2025/2026г Учебна 2025/2026г

	• Индивидуални срещи/разговори по телефона с родители за споделяне на наблюдения и съставяне на план за подкрепа. • Създаване на адаптирани работни листове и др. вид инструментариум за работа с учениците в клас и в консултативните часове, както и на инструменти с индикатори за отчитане на резултатите.	срещи/разговори – резултати • Вид инсрументариум – резултати	Класни ръководители/ учители по предмети Учители по предмети	Учебна 2025/2026г Учебна 2025/2026г
Повишаване на мотивацията за четене и учене	• Включване на учениците в организирането и провеждането на инициативи, свързани с четенето и книгата. • Избор, където има възможност, на близки до интересите на учениците текстове. • Награждаване на най-четящите ученици/учениците с най-голям напредък. • Обогатяване и мотивиране за използване на книгите от тематичните кътове в класната стая и в училищния кът за четене.	• Брой предприети инициативи – брой участници – резултати.	• Начални учители, учители по предмети, УС	Учебна 2025/2026г.
Въвеждане на иновации в учебния процес и в средата на училището	• Работа по проекти с елементи на STEAM – връзка между литература, изкуство и технологии. • Уроци на открито • Визуализация чрез карти на мисли, постери и табла. • Работа по проекти в дигитална среда.	Брой реализирани дейности – вид и резултати	Всички учители, ръководството	Учебна 2025/2026г.

	• Прилагане на методи като проектно-базирано обучение и учене чрез игра. • Ползване на дигитални ресурси в час. • Разработване на визуални материали, табла, презентации и др. учебни ресурси. • Дигитални игри по грамотност, с елементи на състезание.			
Използване на дигитални ресурси и образователни платформи	• Предлагане на електронни книги и интерактивни приложения за четене (например „Читанка“, „Книговище“ и др.) и включването им в консултативните и др. часове. • Онлайн викторини и електронни упражнения. • Предоставяне на дигитални ресурси за самоподготовка на учениците. • Включване на учениците в обучения през платформи като Уча.се, e-prosveta и др. • Дигитални тестове и викторини за проверка на знания. • Използване на интерактивни електронни учебници.	Брой и вид на използваните дигитални ресурси и образователни платформи – резултати	Всички учители	Учебна 2025/2026г
Въвеждане на адаптирани подходи за ученици, за които българският език не е	• Постоянство в изискванията към учениците за общуване на книжовен български език през целия период от пребиваването им в	Реализирани дейности – резултати	Учители по БЕЛ, начални учители, учители по предмети	Учебна 2025/2026г.

майчин	училище, което да повиши комуникативните им способности. • Допълнителни часове по български език като чужд (при необходимост). • Визуални речници и карти с картинки. • Менторски програми с връстници. • Предлагане на помощни материали и електронни ресурси за самостоятелно учене и самоподготовка. • Други			
Допълнителни занимания за преодоляване на трудности, развитие на функционална грамотност и критическо мислене	• Примери: Литературни ателиета за свободно разказване и преразказ. • Игра „Детектив на думите“ за разбиране и интерпретация на текстове. • Работа по казуси от ежедневието за развитие на критическо мислене и др. • Творчески работилници за съставяне на текстове и истории. • Занимания по медийна грамотност. • Игри за разбиране на прочетеното и съставяне на планове. • Драматизации по приказки и др. • Проектни дейности и др.	Брой и вид реализирани дейности – резултати	Всички учители, УС	Учебна 2025/2026г.
Стимули за участие и напредък	• стимулиране на участието и постигнатите резултати в инициативи като	Брой реализирани дейности, брой включени ученици – резултати	Учители, УС	Учебна 2025/2026г

	олимпиади, проекти състезания, извънкласни дейности по интереси чрез материални и морални награди. Поощрителни награди за напредък. • Изложби на творби – рисунки, книжки с истории, табла, напр. месечни грамоти за „Четящ ученик“. • Сертификати за постижения и активност. • Организиране на празници на грамотността и представления пред родители. • Представяне на изработени книжки и проекти.			
Усъвършенстване на уменията и компетентностите на учителите	• Обучения, съобразно нуждите на учителите. • Семинари за прилагане на интерактивни методи, добри практики и др. • Обмяна на добри практики с други училища и чрез групите за подкрепа в онлайн среда. • Споделяне на добри практики на екипни срещи.	Брой реализирани дейности – резултати	Училищното ръководство, председатели на методични обединения, учители	Учебна 2025/2026г.
Възможност за практическо прилагане на придобитите знания	• Лабораторни наблюдения и упражнения. • Изработване на макети и др. • Създаване на презентации. • Проектни дейности. • Симулация на реални ситуации (напр. четене на указания, създаване	Реализирани дейности – резултати	Всички учители	Учебна 2025/2026г.

	на рецепти). • Реални писма до институции, заявления жалби и др. • Стремеж към осъществяване на по–тесни междупредметни връзки чрез кръстословици, работа с различни по формат текстове /таблици и диаграми /, интересни ребуси и др.			
Подкрепа за учениците със специални образователни потребности	• Индивидуални образователни планове. • Изготвяне на материали и адаптирани учебни пособия/работни листи и др. • Екипна работа с ресурсен учител и психолог.	Брой обхванати ученици – резултати	Всички учители, ресурсен учител, психолог	Учебна 2025/2026г
Изграждане на устойчиви училищни общности и партньорства с родители и местната общност	• Дейности за четене с участие на родители и местни автори; • Дни на отворените врати. • Работилници с родители. • Съвместни дейности с читалища и библиотеки и др.	Реализирани дейности – резултати	Ръководство, учители, УС	Учебна 2025/2026г